

Образователен К.Д. № 7/99

Взгляди на Димитър Бочев

Доклад на Димитър Бочев

в съдебното заседание на 1. 06. 99

25. 05. 99

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

И С К А Н Е

от група народни представители за обявяване
противоконституционността на решението на
38-то Народно събрание, прието на 10 март 1999 г.,
с което се закрива, считано от началото на
учебната 1999/2000 г., Славянския университет
със седалище София

По чл. 149, ал. 1, т. 2 във
връзка с чл. 4, ал. 1, чл. 23
и чл. 53, ал. 5 от Конституцията
на Република България

Уважаеми конституционни съдии,

Славянският университет е частно учебно заведение.

Тридесет и осмото Народно събрание, в заседанието си на 10 март 1999 г. прие решение, с което закрива, считано от началото на учебната 1999/2000 г. Славянския университет със седалище София (ДВ, бр. 24/16.03.1999 г.). Решението не е съобразено с посочените по-горе разпоредби на Конституцията.

Министерският съвет с решение № 83 от 15 януари 1999 г. направи предложение за закриване на Славянския университет. В Народното събрание предложението постъпва на същата дата и на 16 февруари т.г. е разпределено на Комисията по образование и наука. Основният мотив на предложението е, че „Славянският университет към този момент продължава да съществува при липса на правилника, който да урежда устройство и дейност, както и без органи за управление, избрани по законоустановения ред“. Този мотив на предложението е и основния мотив на решението на Народното събрание, взето на 10 март 1999 г., за закриване на Славянския университет.

Това твърдение не отговаря на истината. Видно от приложения Правилника за устройството и дейността на Славянския университет в Република България, същият е приет на 13 февруари 1999 г. - един месец преди приемане на решението от Народното събрание. Този правилник е взет при стриктното спазване на Закона за висшето образование и не оспорен.

На същото Общо събрание са избрани и органите на университета, според Закона за висшето образование и приетия Правилник, които също са безспорни. С това са изпълнени изискванията на Закона за висшето образование и дейността на Славянския университет е дейност в изпълнение на същия закон.

Този факт е доведен до знанието на комисията по образование и наука, която не се съобрази с него. Видно от стенограмата за заседанието на Народното събрание от 10 март т.г. при дебатите този факт бе доведен до знанието на народните представители. Правното основание на решението е чл. 18, ал. 1, т. 1 от Закона за висшето образование, който гласи: „Чл. 18, ал. 1. Висшите училища се закриват: т. 1, когато висшето училище

нарушава изискванията на този закон или други нормативни актове, регулиращи висшето образование“.

От цитираната норма е видно, че нарушението, за което се закрива висшето училище следва да бъде налице към момента на постановяване на решението. Затова нормата е в сегашното време на глагола. Следователно, цитираната правна норма не дава право да бъде закрито висше учебно заведение за допуснати преди това нарушения на закона или на други нормативни актове, регулиращи висшето образование. Както споменахме по-горе, един месец преди деня на вземане на решението Славянският университет има своите неоспорени Правилник и ръководство.

Като не се е съобразило с това, Народното събрание е взело решението си в нарушение на чл. 18, ал. 1 от Закона за висшето образование, а с това е нарушен и чл. 53 от Конституцията на Република България. Цитираната разпоредба на Конституцията в ал. 5 предвижда, че „граждани и организации могат да създават организации по условията и реда, определени със закон. Обучението в тях трябва да съответства на държавните изисквания“. Славянският университет е създаден с решение на Народното събрание на основание този текст от Конституцията. Решението за закриване се взема също от Народното събрание на основание цитираната разпоредба на чл. 18 от Закона за висшето образование, като по този начин се изпълнява горната конституционна норма. Като е взело решение за закриване на Славянския университет в нарушение на законовата разпоредба, Народното събрание е **нарушило чл. 53, ал. 5 от Конституцията, защото е отнело на гражданите и организацията даденото им конституционно право.**

Решението на Народното събрание е взето в **нарушение и на чл. 4, ал. 1 от Конституцията на Република България**. Това нарушение произтича също от нарушението на чл. 18, ал. 1 от Закона за висшето образование. България е правова държава и се управлява според Конституцията и законите на страната. Щом Народното събрание постановява решенията си в нарушение на цитирания закон, то с това решението противоречи на чл. 4, ал. 1 от Конституцията на Република България.

Конституцията с чл. 23 задължава държавата да създава условия за свободно развитие на науката, образованието и изкуствата и ги подпомага. В конкретния случай Славянският университет се е нуждаел от помощ за преодоляване на междуличностните борби в него. Такава помощ не е оказвана. Когато тези вътрешни борби са преодоленни и Славянският университет представлява висше училище, съобразено с изискванията на закона, Народното събрание постановява решение, с което го закрива. По този начин, с решението си Народното събрание нарушава чл. 23 от Конституцията на Република България.

Ако е имало нарушения, то те са в минало време и същите не са налице към момента на постановяване на решението от Народното събрание.

Като мотив се изтъква, че за минали години (учебната 1996-1997 и 1997-1998) са приети повече студенти от определения максимален брой. Такова нарушение през последната 1998-1999 учебна година не е допуснато. Горните нарушения и другите, изброени в решението са без правно значение при сегашното съдържание на чл. 18, ал. 1, т. 1 от Закона за висшето образование. Същите щяха да имат правно значение ,ако т. 1 на чл. 18 беше

редактирана така: „Когато висшите училища **са нарушавали...**“, но нормата е в сегашно време „ако висшите училища **нарушават...**“.

Господа конституционни съдии,

Молим на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 във връзка с чл. 4, ал. 1, чл. 23 и чл. 53, ал. 5 от Конституцията на Република България да обявите за противоконституционно решението на 38-то Народно събрание, взето на 10 март 1999 г. (ДВ, бр. 24/99 г.), с което се закрива, считано от началото на учебната 1999-2000 г. Славянския университет със седалище София.

Моля да конституирате като заинтересувани страни Министерството на образованието и науката, Славянския университет, Сдружение „Славянски университет“ и парламентарните групи, представени в 38-то НС.

17 май 1999 г.

НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ:

1. Илиян — Йордан Школагерски
2. Пловен Корнезов — И. Корнезов
3. Златко Златков — И. Златков
4. Димитър В. Митровски — И. Митровски
5. Свещен Димитров — И. Димитров
6. Дора Ликова — И. Ликова
7. Ден Драгузов — И. Драгузов
8. Ангел Димитров — И. Димитров
9. Васил Козаков — И. Козаков
10. Ангел Макел — И. Макел
11. Иван Н. Иванов — И. Иванов
12. Иван Тенов — И. Тенов
13. Кръсто Биталов — И. Биталов
14. Тимоте Георгиев Баеваев — И. Баеваев

15. Анастас Тодоров Мерджанов
16. Анастас Божков Божанов
17. Любомир Велик Тимчев
18. Драгомир Попов
19. Бойко Великов
20. Петър Луширов
21. Антон Данаилов
22. Пламен Славов
23. Емеля Макарова
27. Стефан Стоилов
25. Иван Борисов
26. Станка Величкова
27. Иван К. Иванов
28. Янко Вачков
29. Георги Пиритски
30. Криво Фиринджиев
31. Евсей Дерев
32. Лиско Лисе
33. Благовест Хр. Сидов
34. Георги С. Дърбанов
35. Стефан Теймощев
36. Иван Зонзов
37. Руен Свещев
38. Дмитрий Димитров
39. Анастас Фанарев
40. Георги Божков
41. Румен Из Такара
42. Никола Койчев

- 43. Стефан Иванов
- 44. Георги Александров
- 45. Христо Меринов
- 46. Димитр Стояков
- 47. Александър Иванов
- 48. Ангелин Попов
- 49. Иван Иванов
- 50. Стефан Иванов
- 51. Христо Стояков
- 52. Иван Иванов
- 53. Ангелин Попов
- 54. Георги Александров